

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

Που Πηγε το Νεωφορειο

ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ
ΜΑΡΩΣ ΔΟΥΚΑ
ΠΕΡΙΚΛΗ ΚΟΡΟΒΕΣΗ
ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΚΟΥΡΤΗ

30.9 / 01.10 / 02.10

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ
ΤΑΣΟΣ ΝΥΧΑΣ

 vivaevent

NEWSVILLE
Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Δυο λόγια για την επιλογή του έργου

Η πανδημία μάς βρήκε στο θέατρο στην τελική ευθεία για τις παραστάσεις με το έργο *Το ψέμα του Ιάσονα*, του Δημήτρη Χριστοδούλου, που έτσι δεν ανέβηκε ποτέ στη σκηνή μας. Για την ιστορία, μαγνητοσκοπήσαμε μια ολοκληρωμένη πρόβα στις 3 Μαρτίου 2020 και την ανεβάσαμε στο διαδίκτυο για όποιον έχει την περιέργεια να δει το έργο αυτό που μάλλον δεν παίχτηκε ποτέ ξανά μετά το αρχικό του ανέβασμα σε σκηνοθεσία του ίδιου του συγγραφέα το 1975. (<https://vimeo.com/498671353>)

Περισσότερα από δυόμιση χρόνια μετά, και ενώ «συνηθίζουμε» την πανδημία που γίνεται πλέον «ενδημία» κάνουμε ένα νέο ξεκίνημα συνεχίζοντας στα χνάρια των προηγούμενων παραστάσεών μας. Σκεφτήκαμε πως θα ήταν ωραίο το νέο ξεκίνημά μας να γίνει με τον συγγραφέα που μας συντρόφειψε στο πρώτο μας ξεκίνημα, εκείνο του 1985 και που πέθανε ένα χρόνο πριν από την πανδημία, τον Νοέμβριο του 2018. Ψάχνοντας, πέσαμε πάνω στην παράσταση *Πού πάει το λεωφορείο* που ανέβασε η Λαϊκή Σκηνή του Θεάτρου Τέχνης την περίοδο 1978-1979, στην «ανώριμη» ακόμη μεταπολίτευση, σε κείμενα δικά του, του Κώστα Μουρσελά, του Μήτσου Ευθυμιάδη και του Αντώνη Σιμιτζή. Βρήκαμε επίσης και άλλα κείμενα δικά του αλλά και άλλων σημαντικών συγγραφέων όπως ο Περικλής Κοροβέσης και η Μάρω Δούκα που γράφτηκαν σχεδόν 30 χρόνια αργότερα, με τη μεταπολίτευση να έχει πια για καλά εδραιωθεί.

Μας ήρθε τότε η ιδέα να παρουσιάσουμε μερικά κείμενα από τα παλιά και άλλα από τα πλέον πρόσφατα σε μια ενιαία παράσταση με τίτλο τώρα, *Πού πήγε το λεωφορείο*. Πράγματι μας φάνηκε ενδιαφέρον να δείξουμε με θεατρικό τρόπο, αυτόν που ξέρουμε να υπηρετούμε στην ερασιτεχνική μας διαδρομή από το 1985 έως σήμερα, μερικά στοιχεία της μετάλλαξης της ελληνικής κοινωνίας -και γιατί όχι και του υπόλοιπου κόσμου- στα χρόνια μεταξύ της δεκαετίας του 1970 και των πρώτων δεκαετιών του 21^{ου} αιώνα. Που πήγε λοιπόν το λεωφορείο; Ποιοι ήταν τότε και ποιοι είναι σήμερα οι επιβάτες του; Μήπως κάθε δεκαετία που περνά καθορίζει και τη διαδρομή του λεωφορείου όπως και το τέρμα του, με επιβάτες όσους από εμάς το χρησιμοποιούν, σε αντίθεση με όσους προτιμούν τη μοναχική διαδρομή τους στην άνεση του ιδιωτικού τους αυτοκινήτου;

Τα κείμενα λοιπόν του Γιώργου Σκούρτη, μαζί με τα κείμενα της Μάρως Δούκα και του Περικλή Κοροβέση μας δίνουν μια εικόνα της διαδρομής του «λεωφορείου» τα προηγούμενα χρόνια. Αν και περιορισμένοι, γιατί και ο χώρος και ο χρόνος είναι περιορισμένοι, νομίζουμε ότι η εικόνα αυτή είναι ευδιάκριτη και χαρακτηριστική.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΚΟΥΡΤΗΣ

Ο Γιώργος Σκούρτης γεννήθηκε το 1940 στην Αθήνα, όπου μεγάλωσε και πέρασε όλη τη ζωή του έως το θάνατό του στις 18 Νοεμβρίου 1918. Ήταν παντρεμένος με την ποιήτρια και ηθοποιό Αγγελική Ελευθερίου (1940-2015), αδελφή του Μάνου Ελευθερίου, του γνωστού ποιητή, στιχουργού και πεζογράφου, με την οποία απέκτησε έναν γιο.

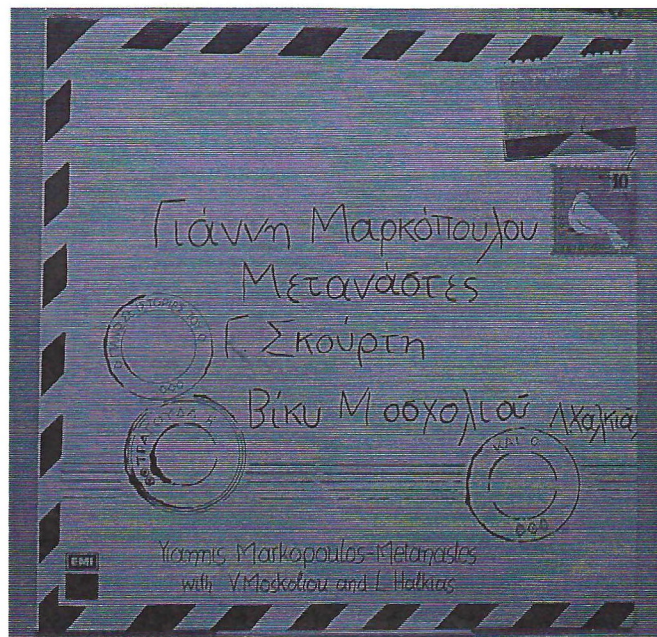
Η συγγραφική του πορεία ήταν μεγάλη: έγραψε πολλά θεατρικά έργα, διηγήματα, νουβέλες, μυθιστορήματα, σενάρια, καθώς και στίχους τραγουδιών. Στα ελληνικά γράμματα πρωτοεμφανίστηκε το 1966 με τη συλλογή διηγημάτων «Το ημερολόγιο του D.S» ενώ ως θεατρικός συγγραφέας καθιερώθηκε με το έργο «Οι Νταντάδες», που ανέβασε το Θέατρο Τέχνης του Κάρολου Κουν την περίοδο 1969-1970 σε σκηνοθεσία Γιώργου Λαζάνη, με τους Θύμιο Καρακατσάνη, Γιάννη Μόρτζο και Νίκο Μπουσδούκο. Ακολούθησαν, πάντα στο Θέατρο Τέχνης, Οι Μουσικοί, (1971-1972), Ο Καραγκιόζης παρά λίγο Βεζύρης (1972-1973), Κομμάτια και Θρύψαλα (1976-1977) και Πού πάει το λεωφορείο (1978-1979, με κείμενα επίσης των Μήτσου Ευθυμιάδη, Κώστα Μουρσελά και Αντώνη Σμιτζή) καθώς και Η Κομέντια (1973 από το Ανοιχτό Θέατρο του Γιώργου Μιχαηλίδη) Ο μύθος της κατσίκας (1973 από την Σμαρούλα Γιούλη και το Θύμιο Καρακατσάνη στο Θέατρο «Αμυράλ») Η Θηλειά (Εθνικό Θέατρο 1975) Οι εκτελεστές, Οι ηθοποιοί, Απεργία, Το θρίλερ του έρωτα, Η δίκη του Σωκράτη, Η κωμωδία του βασιλιά Ιουγούρθα, Υπόθεση Κ.Κ., Εφιάλτες, Η δίκη του Ορφέα και της Ευρυδίκης (1985, Ελληνικό Θεατρικό Εργαστήρι Βρυξελλών) και άλλα. Έγραψε επίσης πολλά νούμερα για τις πρωτοποριακές επιθεωρήσεις της Ελεύθερης Σκηνής.

Επιτυχία γνώρισε και το πεζογραφικό έργο του Γιώργου Σκούρτη («Μπάρμπα-Τζωρτζ», μεταφρασμένο σε πολλές γλώσσες, «Αυτά κι άλλα πολλά», «Ιστορίες με πολλά στρας», «Το χειρόγραφο της Ρωξάνης», «Το συμπόσιο της Σελήνης», «Πήδημα Θανάτου», «Ο Κίλερ», «Αυτός ο μπάτσος»).

Η γραφή του χαρακτηρίζεται ωμή και ρεαλιστική, με ιδιαίτερο χιούμορ και σαρκασμό επηρέασε δε νεότερους συγγραφείς, με το καινούργιο ήθος και ύφος της γραφής του.

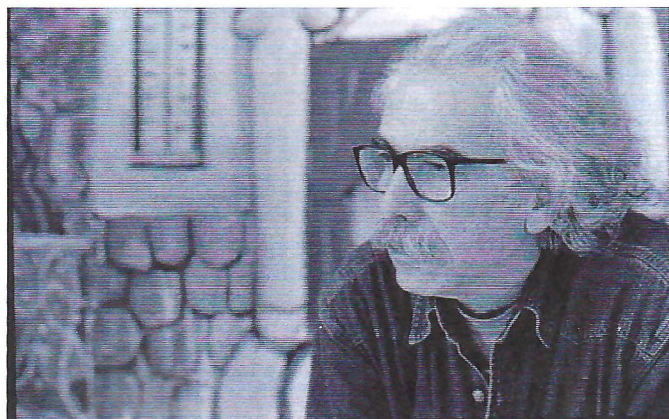
Ο Γιώργος Σκούρτης ασχολήθηκε με επιτυχία και με την ποίηση. Ορισμένα μάλιστα από τα ποιήματά του μελοποιήθηκαν και έγιναν μεγάλες επιτυχίες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο ποιητικός κύκλος του «Μετανάστες», που μελοποιήθηκε από τον Γιάννη Μαρκόπουλο με ερμηνευτές τον Λάκη Χαλκιά και τη Βίκυ Μοσχολιού. Ο Σκούρτης περιγράφει με τον πιο αυθεντικό τρόπο τη μοίρα των χιλιάδων Ελλήνων που αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν στις φάμπρικες της Δυτικής Ευρώπης.

Ο δίσκος κυκλοφόρησε το 1974 και περιέχει πασίγνωστα τραγούδια, όπως «Η Φάμπρικα», «Μιλώ για τα παιδιά μου» και «Η Αντάρα, το Λενάκι και η Ρηνιώ».

Το εξώφυλλο του δίσκου Οι Μετανάστες

Δύο από τα πιο γνωστά τραγούδια σε στίχους δικούς του είναι το αντιπολεμικό «Μπήκαν στην πόλη οι οχτροί» σε μουσική Γιάννη Μαρκόπουλου και ερμηνευτή τον Νίκο Ξυλούρη και η μεγάλη λαϊκή επιτυχία της δεκαετίας του '80 «Ανεπανάληπτος» σε μουσική Κώστα Καράλη και ερμηνεία του Τόλη Βοσκόπουλου. Στίχους του Γιώργου Σκούρτη έχουν μελοποιήσει ακόμη οι Σταύρος Ξαρχάκος, Δήμος Μούτσης, Χρήστος Νικολόπουλος, Γιώργος Κατσαρός, Γιάννης Ζουγανέλης και Γιάννης Σπυρόπουλος-Μπαχ.

Ο Γιώργος Σκούρτης

Εργογραφία Γιώργου Σκούρτη

- (2017) Οι παγιδευτές, εκδόσεις Το Δόντι
(2016) Εμμονή, εκδόσεις Γαβριηλίδης
(2014) Αυτός ο μπάτσος, εκδόσεις Λιβάνη
(2014) Ο Σαίξπηρ ζει στο καταφύγιο, εκδόσεις Καστανιώτη
(2014) Το χειρόγραφο της Αντάρας, εκδόσεις Καστανιώτη
(2014) Το χειρόγραφο της Αντάρας, εκδόσεις Καστανιώτη
(2009) Ιστορίες με πολλά στρας, εκδόσεις Καστανιώτη
(2009) Το συμπόσιο της Σελήνης, εκδόσεις Καστανιώτη
(2008) Σε παραλήρημα..., εκδόσεις Οξύ
(2006) 8 ανέκδοτα θεατρικά έργα, εκδόσεις Κέδρος
(2006) Έτσι... κι αλλιώς κι αλλιώς, εκδόσεις Κέδρος
(2006) Μανιφέστο, εκδόσεις Κέδρος
(2006) Νύχταθλο, εκδόσεις Ιανός
(2004) Εκποίηση, εκδόσεις Καστανιώτη
(2004) Ο Κίλερ, εκδόσεις Καστανιώτη
(2001) Η δίκη του Σωκράτη, εκδόσεις Καστανιώτη
(2001) Μπάρμπα-Τζωρτζ, εκδόσεις Καστανιώτη
(2001) Οι εκτελεστές, εκδόσεις Καστανιώτη
(2001) Οι ηθοποιοί, εκδόσεις Καστανιώτη
(2000) Ασκήσεις έρωτα, εκδόσεις Καστανιώτη
(1999) Εφιάλτες, εκδόσεις Καστανιώτη
(1999) Μονόλογοι πληγωμένων αντρών, εκδόσεις Καστανιώτη
(1999) Ο τελευταίος, εκδόσεις Καστανιώτη
(1998) Η κωμωδία του βασιλιά Ιουγούρθα, εκδόσεις Καστανιώτη
(1998) Οι νταντάδες, εκδόσεις Καστανιώτη
(1998) Το θρίλερ του έρωτα, εκδόσεις Καστανιώτη
(1996) Μπάρμπα Τζωρτζ, μια φορά ήταν ένας μόνος του, εκδόσεις Λιβάνη
(1995) The Nannies, εκδόσεις Δωδώνη
(1995) Κάπου σας ξέρω, μήπως γράφετε στα Νέα;, εκδόσεις Κάκτος
(1995) Ο Καραγκιόζης παραλίγο βεζύρης, εκδόσεις Καστανιώτη
(1994) Ο μπάτσος, εκδόσεις Λιβάνη
(1994) Πήδημα θανάτου, εκδόσεις Καστανιώτη
(1993) 7 παραμυθένιες ιστορίες, εκδόσεις Πατάκη
(1993) Το συμπόσιο της Σελήνης, εκδόσεις Καστανιώτη
(1993) Υπόθεση Κ.Κ. Το τράνταγμα του λαβύρινθου, εκδόσεις Πατάκη

- (1992) Η δίκη του Σωκράτη, εκδόσεις Πατάκη
(1991) 11 μονόπρακτα, εκδόσεις Κέδρος
(1991) Αυτά κι άλλα πολλά, εκδόσεις Καστανιώτη
(1991) Κομμάτια και θρύψαλα, εκδόσεις Κέδρος
(1990) Το χειρόγραφο της Ρωξάνης, εκδόσεις Καστανιώτη
(1989) Ιστορίες με πολλά στρας, εκδόσεις Καστανιώτη
(1988) Οι εκτελεστές, εκδόσεις Κέδρος
(1987) Το παιχνίδι, εκδόσεις Κέδρος
(1986) Απεργία, εκδόσεις Κέδρος
(1983) Ο Καραγκιόζης Καραγκιόζης, εκδόσεις Κέδρος
(1980) Οι μουσικοί, εκδόσεις Κέδρος
(1979) Η κωμωδία του βασιλιά Ιουγούρθα, εκδόσεις Δωδώνη

Συμμετοχή σε συλλογικά έργα

- (2011) Η Θεσσαλονίκη των συγγραφέων, εκδόσεις Ιανός
(2003) Global Novel, εκδόσεις Καστανιώτη
(1998) Εντός σχεδίου (:), εκδόσεις Κέδρος
(1998) Το παιχνίδι των τεσσάρων, εκδόσεις Καστανιώτη
(1997) Έρωτας σε πρώτο πρόσωπο, εκδόσεις Κέδρος
(1981) Το παιχνίδι, εκδόσεις Επικαιρότητα

Ο Γιώργος Σκούρτης στην παράσταση του *Η Δίκη του Ορφέα και της Ευρυδίκης* Ελληνικού Θεατρικού Εργαστηρίου το 1985 χειροκροτεί την σκηνοθέτη Ειρήνη Χαλκιά

Γεννήθηκε το 1947 στα Χανιά και από το 1966 είναι μόνιμος κάτοικος της Αθήνας. Είναι απόφοιτος του Ιστορικού και Αρχαιολογικού Τμήματος της Φιλοσοφικής σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η Μάρω Δούκα έχει τιμηθεί με το «Βραβείο Νίκος Καζαντζάκης» του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης για το συγγραφικό έργο της «Η αρχαία σκουριά». Επίσης έλαβε το Β' Κρατικό Βραβείο για το μυθιστόρημά της «Πλωτή πόλη» (1983). Για το μυθιστόρημά της «Αθώοι και φταίχτες» τιμήθηκε με το Βραβείο Πεζογραφίας «Κώστα Ουράνης» της Ακαδημίας Αθηνών και με το Βραβείο Balkanika (2005).

Πολλά από τα διηγήματα και μυθιστορήματα της Μ. Δούκα έχουν μεταφραστεί σε άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες. Είναι ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Συγγραφέων. Ανήκει στη λεγόμενη γενιά του '70, η οποία αναφέρεται σε συγγραφείς που άρχισαν να γράφουν τη δεκαετία του 1970. Το πρώτο της βιβλίο «Η Πηγάδα», γράφτηκε κατά τη διάρκεια που ήταν φυλακισμένη από το δικτατορικό καθεστώς, και η έκδοση του έγινε λίγους μήνες μετά τη Μεταπολίτευση. Μερικά από τα έργα της είναι:

- 1974: Η Πηγάδα, κάτι άνθρωποι, νουβέλες (εκδ. Κέδρος 1974, Πατάκης 2009)
- 1975: Πού 'ναι τα φτερά;, νουβέλα (Κέδρος 1975, Πατάκης 2009)
- 1976: Καρέ Φιξ, διηγήματα (Κέδρος 1976, Πατάκης 2007)
- 1979: Η Αρχαία σκουριά (μυθιστόρημα), μυθιστόρημα (Κέδρος 1979, Πατάκης 2008)
- 1983: Η Πλωτή Πόλη, μυθιστόρημα (Κέδρος 1983, Πατάκης 2007)
- 1987: Οι λεύκες ασάλευτες, μυθιστόρημα (Κέδρος 1987, Πατάκης 2008)
- 1990: Εις τον πάτον της εικόνας, μυθιστόρημα (Κέδρος 1990, Πατάκης 2006)
- 1992: Ο πεζογράφος και το πιθάρι του, κείμενα (Καστανιώτης 1992)
- 1995: Ένας σκούφος από πορφύρα, μυθιστόρημα (Κέδρος 1995, Πατάκης 2007)
- 1999: Ουράνια μηχανική, μυθιστόρημα (Κέδρος 1999, Πατάκης 2009)
- 2000: Άρωμα βιβλίου, λογοτεχνικά κείμενα Ελλήνων συγγραφέων (Πατάκης 2000)
- 2002: Στην αυλή του αγίου - Η Παναγίτσα του μπερντέ, διηγήματα της Μάρως Δούκα και του Δημήτρη Νόλλα (Μεταίχμιο 2002)
- 2004: Αθώοι και φταίχτες, μυθιστόρημα (Κέδρος 2004, Πατάκης 2010)
- 2005: Ο δρόμος για την Ομόνοια, συμμετοχή σε συλλογικό έργο (Καστανιώτης, 2005)
- 2005: Η Μάρω Δούκα διαβάζει Γεώργιο Βιζυινό, μελέτη (Ελληνικά Γράμματα, 2005)
- 2007: Μπλε μελαγχολία - Σας αρέσει ο Μπραμς; - Αλντίν, θεατρικά κείμενα των Μάνου Ελευθερίου, Μάρως Δούκα, Μένη Κουμανταρέα (Κέδρος 2007)
- 2005: Τα μαύρα λουστρίνια, πεζογράφημα στη σειρά Η κουζίνα του συγγραφέα (Πατάκης 2005)
- 2010: Το δίκιο είναι ζόρικο πολύ, μυθιστόρημα (Πατάκης 2010)
- 2012: Γιατί εμένα η ψυχή μου, πεζογραφήματα (Πατάκης 2012)
- 2014: Έλα να πούμε ψέματα, πεζογραφία (Πατάκης 2014)
- 2016: Τίποτα δεν χαρίζεται, (Πατάκης 2016)
- 2019: Πύλη Εισόδου, (Πατάκης 2019)

Ο Περικλής Κοροβέσης (20 Ιουλίου 1941, Αργοστόλι - 11 Απριλίου 2020, Αθήνα) ήταν Έλληνας συγγραφέας, λογοτέχνης, ποιητής, ακτιβιστής και πολιτικός της αριστεράς. Επέδειξε σημαντική αντιδικτατορική δράση και υπέστη βασανιστήρια και φυλακίσεις επί Χούντας. Σπούδασε Θέατρο με τον Δημήτρη Ροντήρη, σημειολογία με τον Ρολάν Μπαρτ και παρακολούθησε μαθήματα των Πιερ Βιντάλ-Νακέ, Μαρσέλ Ντετιέν, Κορνήλιου Καστοριάδη και άλλων στο Παρίσι. Από μικρή ηλικία μετείχε στο μαχητικό δημοκρατικό κίνημα της αριστεράς. Φυλακίστηκε και εξορίστηκε επί Χούντας.

Ο Κοροβέσης κατέγραψε στο βιβλίο του «Ανθρωποφύλακες» τα βασανιστήρια και τις φυλακίσεις επί Χούντας στο ΕΑΤ-ΕΣΑ. Το βιβλίο κυκλοφόρησε πρώτα το 1969 σε λίγα αντίτυπα στη Γενεύη κι έπειτα, μεταφρασμένο σε πολλές γλώσσες, φανέρωσε σε ολόκληρο τον κόσμο το πραγματικό πρόσωπο της δικτατορίας των συνταγματαρχών. Βαρύνουσας σημασίας ήταν η κατάθεση του Κοροβέση στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Η Χούντα, βέβαιη για την καταδίκη της, έσπευσε να αποχωρήσει από το Συμβούλιο, παραδεχόμενη εμμέσως τις καταθέσεις του Κοροβέση και των άλλων θυμάτων της που κατόρθωσαν και έφθασαν στο βήμα του Στρασβούργου. Ουσιαστικά επρόκειτο για αποπομπή της Ελλάδας από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Μετά τη δολοφονία του Παύλου Μπακογιάννη από την οργάνωση 17N, το 1989, η εφημερίδα Έθνος δημοσίευσε συκοφαντικό άρθρο με υπογραφή της Αγγελικής Νικολούλη, το οποίο προσπαθούσε να εμπλέξει τον Περικλή Κοροβέση. Η κατηγορία αποδείχθηκε ανυπόστατη και η εφημερίδα αναγκάστηκε να απολογηθεί.

Το πρώτο και πιο γνωστό του βιβλίο είναι οι Ανθρωποφύλακες (1969), όπου περιγράφονται τα βασανιστήρια στα οποία προέβαινε η Χούντα των Συνταγματαρχών και η προσωπική του εμπειρία. Αρχικά κυκλοφόρησε κρυφά, αλλά αργότερα μεταφράστηκε σε πολλές γλώσσες.

Έκτοτε έχει δημοσιεύσει και άλλα βιβλία, όπως Αριστερή Ανακύκλωση, Παράπλευρες καθημερινές απώλειες, Γυναίκες ευσεβείς του πάθους, Η πολιτική βία είναι πάντοτε φασιστική, Στο κέντρο του περιθωρίου, κλπ. Εκτός από πεζά, έχει συγγράψει και θεατρικά (π.χ. Tango Bar), αλλά και παιδικά έργα.

Έχει εργαστεί ως αρθρογράφος στις εφημερίδες Ελευθεροτυπία, Η Εποχή και στην Εφημερίδα των Συντακτών. Επίσης, έχει συνεργαστεί με διάφορα περιοδικά, πολιτικά ή λογοτεχνικά, όπως η Γαλέρα.

Πού πήγε το λεωφορείο

Σε κείμενα των

Μάρως Δούκα
Περικλή Κοροβέση
Γιώργου Σκούρτη

Σκηνοθεσία: **Τάσος Νυχάς**

Σκηνικά: **Η Ομάδα** (ο Χάρτης της Ελλάδας είναι έργο της Άντας Σωτηροπούλου και είχε φιλοτεχνηθεί για παλαιότερη παράσταση της Ομάδας, τη *Βαβυλωνία*, του Δ. Βυζάντιου, το 2002)

Μουσική επιμέλεια : **Η Ομάδα** (Τα τραγούδια που ακούγονται είναι σε στίχους Γ. Σκούρτη, εκτός από το τραγούδι του φινάλε)

Κοστούμια: **Η Ομάδα** και **Οίκος COSTHEA**

Μακιγιάζ: **Λίτα Καλογεροπούλου**

Τεχνική Διεύθυνση: **Νίκος Χατζούδης**

Αφίσα: **Μάνος Νυχάς**

Video Art/Φωτογραφίες: **Nyx Clips**

Διανομή:

(με σειρά εμφάνισης)

Καφετζής: **Δημήτρης Τσέλος**

Θαμώνες: **Απόστολος Ιωακειμίδης** και

Γιώργος Αλεξάκης

Μετανάστης: **Τάσος Νυχάς**

Μανόλης: **Σωτήρης Γκέκας**

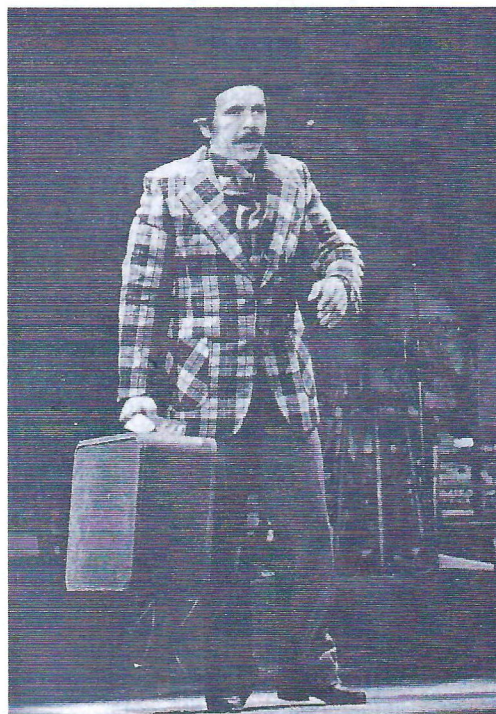
Κυρα-Καίτη: **Λίτα Καλογεροπούλου**

Ιρίνα: **Εμμανουέλα Πρινιωτάκη**

Τζογαδόρος: **Φραγκίσκος Νικολιάν**

Ρένα: **Λίλα Φωτίδου**

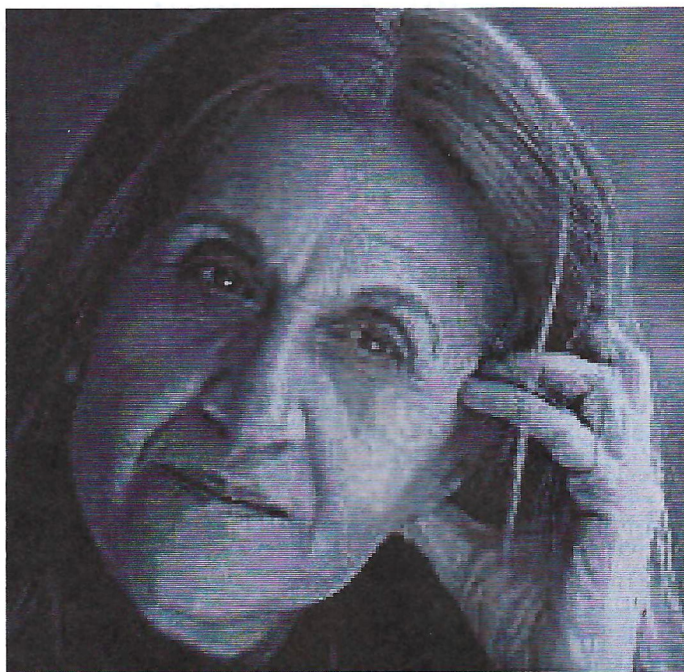
Από την παράσταση *Πού πάει το λεωφορείο* της
Λαϊκής Σκηνής του Θεάτρου Τέχνης την περίοδο
1978-1979

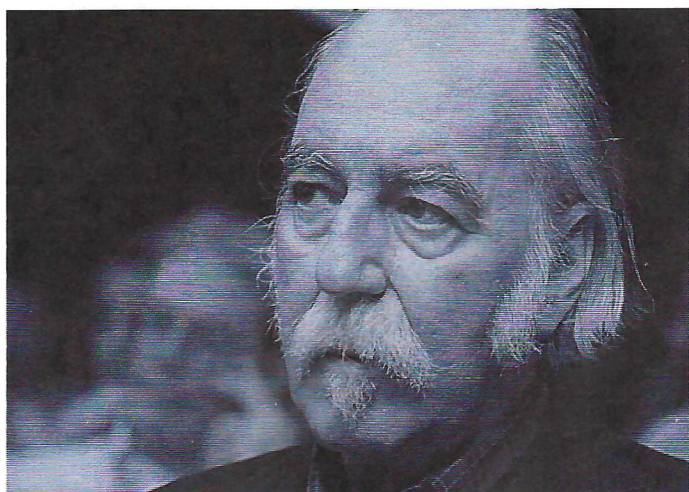
Ο Γιώργος Αρμένης ως μετανάστης

Από τις πρόβες του Ελληνικού Θεατρικού
Εργαστηρίου

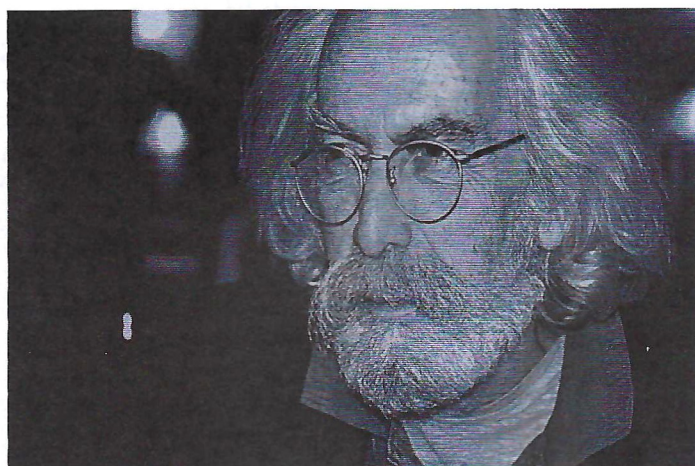

Μάρω Δούκα (Σας αρέσει ο Μπραμς;)

Περικλής Κοροβέσης (Μικρή Αγγελία)

Γιώργος Σκούρτης (Ο Μετανάστης, Η υποταγή, Το παράπονο μας γυναίκας του λαού, Ο τζογαδόρος)

Πού βρισκόταν η Ελλάδα στην αρχή της μεταπολίτευσης; Πού πήγαινε; Πώς προχώρησε από τότε, κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά; Πώς μπορεί το θέατρο να δείξει την εξέλιξη στη χώρα διαγράφοντας έστω και μόνο γενικές και αδρές γραμμές;

Μέσα από τα κείμενα της Μάρως Δούκα, του Περικλή Κοροβέση και βέβαια του Γιώργου Σκούρτη φαίνονται ορισμένες βασικές μεταλλάξεις της Ελληνικής κοινωνίας όπως διαμορφώθηκαν στο πλαίσιο των μεγάλων αλλαγών στην παγκόσμια κοινότητα στα τέλη του προηγούμενου αιώνα και την αρχή του 21^{ου}.

Η Ελλάδα που τροφοδότησε τη μετανάστευση τις δεκαετίες του 1960 και 1970 απορρόφησε στη συνέχεια αναγκαστικά μεταναστευτικά ρεύματα από τη δεκαετία του 1990 και μετά -λόγω των αλλαγών στην παγκόσμια κοινωνική και πολιτική σκακιέρα. Η εσωστρεφής και πολιτικά καταπιεσμένη Ελληνική κοινωνία, αποτέλεσμα κυρίως των πολιτικών γεγονότων μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο και της δικτατορίας της δεκαετίας του 1960 απελευθερώθηκε και απογειώθηκε με τη μεταπολίτευση. Σημειώθηκε σταδιακά και σταθερά ένας «μοντερνισμός» στα ήθη και τον καθημερινό τρόπο ζωής. Όπως το αυστηρό και επίσημο ένδυμα των πολιτικών στη βουλή αντικαταστάθηκε από απλό κοστούμι, ζιβάγκο και πουκάμισο χωρίς γραβάτα, έτσι και η μετρημένη «λαϊκή» φορεσιά μετατράπηκε σε πολύχρωμη ενδυμασία με «σινιέ» φίρμες και ξενόφερτα σχέδια. Το αναγκαστικό «μέτρο» παραχώρησε τη θέση του στην κατανάλωση, στο κυνήγι της «άνετης» ζωής και στη χαλάρωση των ηθών που συνόδεψε τις νέες καταστάσεις. Η εκμετάλλευση, που ήταν βέβαια πάντα παρούσα, τώρα κυριάρχησε. Δεν χρειάζοταν πια να φύγουν οι Έλληνες ως μετανάστες, μπορούσαν να δεχτούν -με το αζημίωτο- στην ίδια τη χώρα τους τους νέους που δημιουργούσαν τα νέα «ανοίγματα». Η συστολή, η συνέπεια, ο φόβος της συντήρησης και η συντήρηση του μεταπολεμικού-μετεμφυλιακού φόβου αντικαταστάθηκαν μάλλον εύκολα από χαλάρωση, «προοδευτικότητα» και παγερό ρεαλισμό. Τα ανοιχτά παντζούρια στις γειτονιές τα καλοκαιρινά βράδια άλλαξαν με καλά ασφαλισμένα παράθυρα εφοδιασμένα με συναγερμούς που μπορούσαν πια να διευκολύνουν τη χρήση των κλιματιστικών.

Στα κείμενα του έργου η εικόνα αυτής της αλλαγής παρουσιάζεται με έμμεσο θεατρικό τρόπο, δίνοντας τη διαδρομή του «λεωφορείου»: Ο μετανάστης που гуρίζει στα μέρη του από τη Γερμανία αντιστοιχίζεται με την Ουκρανή μετανάστρια που ταλαιπωρημένη καταλήγει να ταλαιπωρείται και στη νέα Ελλάδα, ο υποταγμένος υπάλληλος εξωραίζεται από τον «τζόγο» της νέας καθημερινότητας και η λαϊκή γυναίκα παραχωρεί τη θέση της στην απελευθερωμένη «γυναίκα», νέο σύμβολο της νέας εποχής.

38 Χρόνια Ελληνικό Θεατρικό Εργαστήρι

Τον Φεβρουάριο του 1984 ξεκίνησε η περιπέτεια του Ελληνικού Θεατρικού Εργαστηρίου στις Βρυξέλλες (Atelier Théâtral Grec, Bruxelles) που συνεχίζεται έως σήμερα. Τότε Έλληνες υπάλληλοι των κοινοτικών οργάνων ίδρυσαν μια θεατρική ομάδα όχι μόνο από αγάπη για το θέατρο αλλά και από ανάγκη για μια αμεσότερη κοινωνική σχέση απαραίτητη στις συνθήκες ζωής των Βρυξελλών τα πρώτα χρόνια μετά την ένταξη. Αν και αποτελείται, κυρίως, από Έλληνες υπαλλήλους των κοινοτικών οργάνων, η ομάδα είναι ανοιχτή σε οποιονδήποτε ενδιαφέρεται για το θέατρο. Άλλωστε δεν έχει καταστατικό, δεν έχει εκλεγμένα ούτε διορισμένα όργανα, δεν έχει οικονομική, πολιτική ή άλλη εξάρτηση. Ένας πυρήνας από το 1984 με πολλή προσωπική δουλειά και χωρίς καμιά εξωτερική ενίσχυση οικονομικής (προσπαθούμε να ισοσκελίζουμε τα έσοδα με τα έξοδα, χωρίς πάντα να το καταφέρνουμε) ή άλλης μορφής, με τη βοήθεια μόνο όσων συμμετέχουν κάθε φορά ενεργά καταφέρνει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις μιας κατ'εξοχήν ερασιτεχνικής ομάδας που είναι αναγκασμένη να λειτουργεί με αρκετούς περιορισμούς.

Το πρώτο έργο ανέβηκε τον Ιούνιο του 1985, αφού χρειάστηκε κάποιος χρόνος για τις απαραίτητες διαδικασίες για τη σταθεροποίηση της Ομάδας και την επιλογή του κατάλληλου έργου. Το έργο αυτό ήταν ένα άπαιχτο έως τότε έργο του Γιώργου Σκούρτη, *Η δίκη του Ορφέα και της Ευρυδίκης* και ο συγγραφέας τίμησε με την παρουσία του την πρώτη αυτή ιστορική παράσταση. Από τότε η Ομάδα ανέβασε με τον αυθορμητισμό και τη δυναμική του ερασιτέχνη πολλά έργα του Ελληνικού ρεπερτορίου, από κλασικά όπως οι *Εκκλησιάζουσες* του Αριστοφάνη έως σύγχρονα έργα νέων δημιουργών, όπως ο Γιώργος Παλούμπης, Γιώργος Ηλιόπουλος, Άκης Δήμου, Ανδρέας Στάικος, Βασίλης Μαυρογεωργίου, Βασίλης Κατσικονούρης αλλά και καθιερωμένων Ελλήνων συγγραφέων, όπως ο Ιάκωβος Καμπανέλλης, ο Μανώλης Κορρές, ο Κώστας Μουρσελάς, ο Γιώργος Διαλεγμένος, ο Γιώργος Θεοτοκάς και άλλοι. Καλύφθηκαν έτσι σχεδόν όλα τα είδη του θεάτρου: κωμωδία και κωμειδύλλιο, δράμα, θέατρο του παραλόγου, αστυνομικό, πολιτικό, μονόλογοι, θέατρο ντοκουμέντο, σουρεαλιστικό, σάτιρα, κοινωνικό κλπ.

Ένα σημαντικό μέρος της δουλειάς της Ομάδας αποτέλεσε το θέατρο «και για παιδιά και με παιδιά». Πολλές γενεές παιδιών από 5 ετών έως 17 πέρασαν από τη σκηνή του θεάτρου από το 1996 έως το 2008 και γαλουχήθηκαν στα μυστικά της εξαιρετικής αυτής τέχνης πλουτίζοντας τον εαυτό τους, αλλά και διασκεδάζοντας το κοινό των Βρυξελλών. Πολλά από τα παιδιά αυτά μετά τις σπουδές τους εγκαταστάθηκαν στις Βρυξέλλες και είναι μέλη και σήμερα της θεατρικής μας Ομάδας.

Διακρίσεις και άλλες συμμετοχές της Ομάδας

Η ομάδα μας συμμετείχε μέχρι σήμερα σε επτά διαγωνιστικά Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου στην Ελλάδα:

1. Με το έργο *Νταλικά* της Κωστούλας Μητροπούλου, στο Θεατρικό Διαγωνισμό του Δήμου Ιθάκης, το Σεπτέμβριο του 1987 και διακρίθηκε με το βραβείο της **“καλύτερης παράστασης πρωτόπαιχτου έργου”** (δεύτερο από πλευράς σπουδαιότητας) και το βραβείο **Β΄ Γυναικείου ρόλου**.

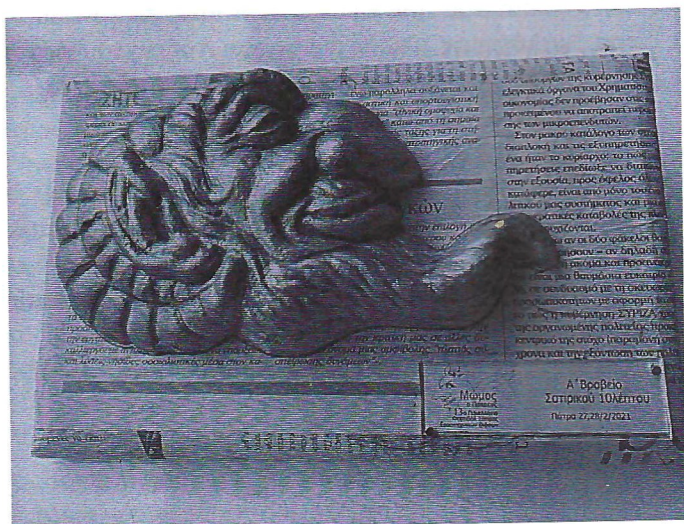
2. Με το έργο *Ποιος ανακάλυψε την Αμερική;* της Χρύσας Σπηλιώτη, στο 30ό Πανελλήνιο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου Καρδίτσας τον Μάρτιο του 2014 και διακρίθηκε με το βραβείο **Β΄ Γυναικείου ρόλου** (και για τις δύο ηθοποιούς του έργου), το βραβείο **Μουσικής Επένδυσης** και **έπαινο Σκηνοθεσίας**.

3. Με το έργο *Καπνοκράτωρ* του Ανδρέα Στάικου, στο 5ο Πανελλήνιο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου Ιεράπετρας τον Οκτώβριο του 2015 και διακρίθηκε με το βραβείο **Β΄ Γυναικείου ρόλου** και **έπαινο ερμηνείας γυναικείου ρόλου**.

4. Με το έργο *Η κόμισσα της φάμπρικας* των Α. Γιαλαμά-Δ. Πρετεντέρη, στο 32ό Πανελλήνιο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου Καρδίτσας τον Μάρτιο του 2016 και διακρίθηκε με τα εξής βραβεία: **Βραβείο Κοινού**, **βραβείο Α΄ Ανδρικού ρόλου**, **βραβείο Β΄ Γυναικείου ρόλου** και **έπαινο ερμηνείας γυναικείου ρόλου**. Η Ομάδα μας ήταν επίσης υποψήφια για το Βραβείο της Καλύτερης Παράστασης και το βραβείο Μουσικής Επιμέλειας.

5. Με το έργο *Γάμος άνευ νύμφης* του Αλεξάνδρου Ρίζου Ραγκαβή, στο 35ό Πανελλήνιο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου Καρδίτσας τον Μάρτιο του 2019 και διακρίθηκε με τα εξής βραβεία: **Βραβείο Β΄ Ανδρικού ρόλου**, **βραβείο Ενδυματολογίας** και **Έπαινο για την διαχρονική προσφορά της Ομάδας στην «ιδέα του ερασιτεχνικού θεάτρου»**. Η Ομάδα μας ήταν επίσης υποψήφια για το βραβείο Σκηνοθεσίας, Επιλογής Έργου και Μουσικής Επιμέλειας.

6. Με απόσπασμα από το ίδιο έργο, *Γάμος άνευ νύμφης* του Αλεξάνδρου Ρίζου Ραγκαβή, στο 13ο 'Μώμο τον Πατρέα', Πανελλήνιο Φεστιβάλ Σάτιρας Ερασιτεχνικών Θιάσων, τον Φεβρουάριο του 2021 που έγινε διαδικτυακά λόγω της πανδημίας του κορονοϊού. Η Ομάδα μας τιμήθηκε με το **Πρώτο Βραβείο** μεταξύ 31 άλλων συμμετεχόντων σχημάτων, μετά από ψηφοφορία Επιτροπής Επιλογής και 16 από τα συμμετέχοντα σχήματα.

Το πρώτο βραβείο στο 13^ο Φεστιβάλ σατιρικού δεκαλέπτου «Μωμος ο Πατρεύς»

7. Με απόσπασμα από το έργο, *Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας* του Σαίξπηρ σε διασκευή Γιάννη Καλατζόπουλου, στο 14ο 'Μώμο τον Πατρέα', Πανελλήνιο Φεστιβάλ Σάτιρας Ερασιτεχνικών Θιάσων, τον Φεβρουάριο του 2022 που έγινε διαδικτυακά λόγω της πανδημίας του κορονοϊού. Η Ομάδα μας διακρίθηκε ως ένατη από 34 συνολικά ομάδες που διαγωνίστηκαν και τιμήθηκε με το **Βραβείο Ενδυματολογίας**, καθώς και με **Έπαινο για τη σύνθεση πρωτότυπης μουσικής**.

Η Ομάδα μας συμμετείχε επίσης στον κοινό εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Θεάτρου από τις θεατρικές ομάδες των Βρυξελλών που ξεκίνησε με δική της πρωτοβουλία:

- Την 27η Μαρτίου 2018 με την παρουσίαση, ενός στιγμιότυπου με τίτλο **Ο τιμωρημένος Έλληνας**, από το έργο του Μάριου Ποντίκα *Εσωτερικαί Ειδήσεις*.
- Την 27η Μαρτίου 2019 με την παρουσίαση δύο στιγμιότυπων, με τίτλο **Κατάσταση μη αναστρέψιμος** του Δημήτρη Κεχαΐδη από το συλλογικό έργο *Εντός Σχεδίου* και **Μαντάμ Σουσου** του Παναγιώτη Μέντη από το συλλογικό έργο *Τελεία.gr*

Προηγούμενες παραστάσεις της ομάδας μας

- 1) *Η δίκη του Ορφέα και της Ευρυδίκης*, του Γ. Σκούρτη, σε σκηνοθεσία Ειρήνης Χαλκιά, Ιούνιος 1985, Βρυξέλλες
- 2) *Εσωτερικαί Ειδήσεις*, του Μάριου Ποντίκα, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Απρίλιος 1986, Βρυξέλλες και Ιούνιος 1986, Λουξεμβούργο
- 3) *Εκκλησιάζουσες*, του Αριστοφάνη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιανουάριος 1987, Βρυξέλλες
- 4) *Νταλίκα*, της Κωστούλας Μητροπούλου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Σεπτέμβριος 1987 Ιθάκη και Οκτώβριος 1987, Βρυξέλλες
- 5) *Φαύστα*, του Μποστ, σε σκηνοθεσία Θόδωρου Αρβανίτη και Αντώνη Δαγκλίδη, Δεκέμβριος 1989, Βρυξέλλες
- 6) *Τα τέσσερα πόδια του τραπέζιου*, του Ιάκωβου Καμπανέλλη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Οικονομίδη, Νοέμβριος 1991, Βρυξέλλες
- 7) *Ο θάνατος του Περικλέους*, του Δ.Κορομηλά και *Πρόταση γάμου*, του Αντον Τσέχωφ, σε ενιαία παράσταση και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιούνιος 1992, Βρυξέλλες
- 8) *Θεσμοφορίζουσες*, του Αριστοφάνη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 1993, Βρυξέλλες
- 9) *Αντε Γεια*, του Θανάση Παπαγεωργίου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Απρίλιος 1994, Βρυξέλλες
- 10) *Ο τοπικός παράγων*, του Παναγιώτη Καγιά, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Δεκέμβριος 1994, Βρυξέλλες
- 11) *Μάνα, μητέρα, μαμά*, του Γιώργου Διαλεγμένου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιούνιος 1995, Βρυξέλλες
- 12) *Ματίας ο Πρώτος*, της Άλκης Ζέη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 1995, Βρυξέλλες
- 13) *Το Ενυδρείο*, του Κώστα Μουρσελά, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιούνιος 1996, Βρυξέλλες
- 14) *Ο κήπος με τα χελιδόνια*, του Μπάμπη Τσικληρόπουλου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιανουάριος 1997, Βρυξέλλες - Φεβρουάριος 1997, Λουξεμβούργο
- 15) *Ο Σιμιγδαλένιος*, του Αλέξανδρου Αδαμόπουλου, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιούνιος 1997, Βρυξέλλες
- 16) *Ο μπαμπάς ο πόλεμος*, του Ιάκωβου Καμπανέλλη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Φεβρουάριος 1998, Βρυξέλλες
- 17) *Λόγω φάτσας*, του Γιώργου Διαλεγμένου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Φεβρουάριος 1999, Βρυξέλλες
- 18) *Αντζελίνα η Σταχτοπούτα*, της Κάρμεν Ρουγγέρη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 1999, Βρυξέλλες
- 19) *Χρυσοβεργαρίς και Ηλιοτάτη*, λαϊκό παραμύθι σε διασκευή και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2000, Βρυξέλλες
- 20) *Μπαμπάδες με ρούμι*, των Ρέππα-Παπαθανασίου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Δεκέμβριος 2000, Βρυξέλλες, Ιανουάριος 2001, Λουξεμβούργο
- 21) *Η τύχη της Μαρούλας και ο Μπάμπα Λινάρδος*, του Δ. Κορομηλά, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2001, Βρυξέλλες
- 22) *Ο Μίδας έχει αυτιά γαϊδάρον*, του Μ.Κορρέ, σε σκηνοθεσία Βάσου Ανδρονίδη και σε συνεργασία με το Ελληνικό Θέατρο Βελγίου, Νοέμβριος 2001, Βρυξέλλες
- 23) *Εκκλησιάζουσες ... σαν παραμύθι*, του Αριστοφάνη σε διασκευή Κάρμεν Ρουγγέρη και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2002, Βρυξέλλες
- 24) *Βαβυλωνία*, του Δημήτρη Βυζάντιου, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 2002, Βρυξέλλες
- 25) *Το Όνειρο του Δωδεκάμερου*, του Γεωργίου Θεοδοκά, σε διασκευή/σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2003, Βρυξέλλες
- 26) *Το Λουμπάγκο*, του Μανόλη Κορρέ, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 2003, Βρυξέλλες
- 27) *Το κουβάρι των αλλόκοτων πραγμάτων*, της Μυρτώς Κοντοβά, σε διασκευή/ σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2004, Βρυξέλλες
- 28) *Η αρπαγή της Πριγκίπισσας Αϊώρας*, του Πασχάλη Τσαρούχα, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2005, Βρυξέλλες

- 29) **Ο Γενικός Γραμματέας**, του Ηλία Καπετανάκη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά και σε συνεργασία με το Ελληνικό Θέατρο Βελγίου, Ιούνιος 2005, Βρυξέλλες
- 30) **Η Φεγγαρολούλουδη**, σε διασκευή από τις "1000 και μια νύχτες" και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2006, Βρυξέλλες
- 31) **Τραγούδι για δύο**, της Νάνσυ Πασκάλ, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2007, Βρυξέλλες
- 32) **Ψόφιοι Κοριοί, Ο Φώντας, Το Υπόστεγο**, τρία μονόπρακτα του Μήτσου Ευθυμιάδη, σε ενιαία παράσταση και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιούνιος 2007, Βρυξέλλες
- 33) **Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας**, του Σαίξπηρ σε διασκευή Γιάννη Καλατζόπουλου και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Απρίλιος 2008, Βρυξέλλες
- 34) **Το Πέναλτυ**, του Γιώργου Παλούμπη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Φεβρουάριος 2009, Βρυξέλλες
- 35) **Ερωτόκριτος**, του Βιτσέντζου Κορνάρου, σε διασκευή και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2009, Βρυξέλλες
- 36) **Μια συνάντηση κάπου αλλού**, του Ιάκωβου Καμπανέλλη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2010, Βρυξέλλες
- 37) **Εχθροί εξ αίματος**, του Αρκά, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Δεκέμβριος 2010, Βρυξέλλες
- 38) **Ο Υπάλληλος**, του Μ. Χουρμούζη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Απρίλιος 2011, Βρυξέλλες
- 39) **Desperados**, του Γιώργου Ηλιόπουλου, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 2011, Βρυξέλλες
- 40) **Τα λουλούδια στην κυρία και Destiny**, μονόπρακτα του Άκη Δήμου, σε ενιαία παράσταση και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2012, Βρυξέλλες
- 41) **Οι φοιτηταί**, του Γ. Ξενόπουλου, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 2012, Βρυξέλλες
- 42) **Φουσκοθαλασσιές**, του Δημήτρη Μπόγρη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Οκτώβριος 2013, Βρυξέλλες
- 43) **Αξύριστα πιγούνια**, του Γιάννη Τσίρου και **Ποιος ανακάλυψε την Αμερική** της Χρύσας Σπηλιώτη, σε ενιαία παράσταση και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιανουάριος 2014, Βρυξέλλες. Το **Ποιος ανακάλυψε την Αμερική** παίχτηκε και στην Καρδίτσα και Σοφάδες Καρδίτσας, Μάρτιος 2014
- 44) **Μια τεράστια έκρηξη**, του Βασίλη Μαυρογεωργίου, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Οκτώβριος 2014, Βρυξέλλες
- 45) **Αλμυρός Ουρανός** του Άκη Δήμου και **Καπνοκράτωρ** του Ανδρέα Στάικου, σε ενιαία παράσταση και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά Μάιος 2015, Βρυξέλλες, Ο **Καπνοκράτωρ** παίχτηκε και στην Ιεράπετρα, Οκτώβριος 2015
- 46) **Η κόμισσα της φάμπρικας** των Α.Γιαλαμά-Κ.Πρετεντέρη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Δεκέμβριος 2015, Βρυξέλλες και Μάρτιος 2016 Μουζάκι Καρδίτσας και Καρδίτσα.
- 47) **Η ιστορία της αυτοθυσίας**, της Ομάδας του Skrow Theater, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Οκτώβριος 2016, Βρυξέλλες
- 48) **Μια Κωμωδία**, του Ιάκωβου Καμπανέλλη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Φεβρουάριος 2017, Βρυξέλλες.
- 49) **Αντριάνα**, του Θανάση Παπαγεωργίου και **...και Ιουλιέτα** του Άκη Δήμου σε ενιαία παράσταση και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Οκτώβριος 2017, Βρυξέλλες.
- 50) **Έγκλημα στα παρασκήνια**, του Γιάννη Μαρή, διασκευή Κατερίνας Μπερδέκα, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Απρίλιος 2018, Βρυξέλλες.
- 51) **Γάμος άνευ νύμφης**, του Αλεξάνδρου Ρίζου Ραγκαβή, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 2018, Βρυξέλλες, και Μάρτιος 2019 Καρδίτσα
- 52) **Ο Μάκης** του Βασίλη Κατσικονούρη σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2019, Βρυξέλλες.
- 53) **Η γυνή να φοβήται τον άνδρα**, του Γιώργου Τζαβέλλα σε σκηνοθεσία Γιάννη Αμπαζή, Οκτώβριος 2019, Βρυξέλλες
- 54) **Ο κάτω Παρθενώνας**, του Μηνά Βιντιάδη, 'Ηχητική' παράσταση για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Θεάτρου, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά και Γιάννη Αμπαζή, Βρυξέλλες Μάρτιος 2021

Επικοινωνία : Website: <https://ellther.com>

Facebook: <https://facebook.com/ellther1>

Τηλέφωνο: +32-496 55 72 75 και +30-6981 31 87 10

e-mail: ellther1984@gmail.com και tasos.nychas@gmail.com